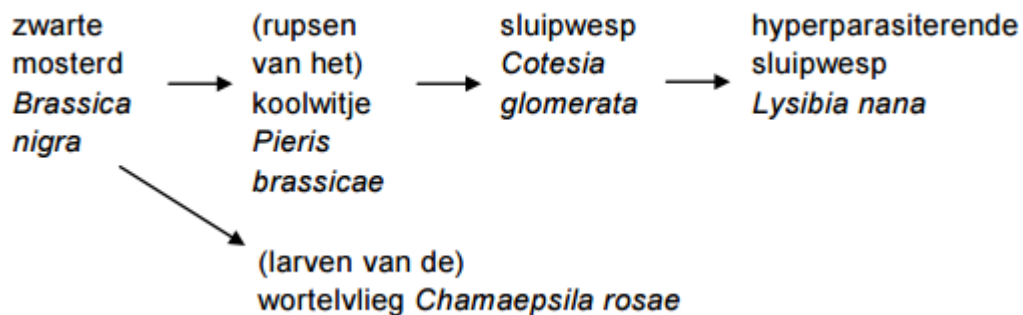

Antwoorden toets A

- 1p 1 verspreidingsgebied
 1p 2 exoten
 1p 3 De temperatuur is de beperkende factor. De populatie korfmossels kan bij deze temperatuur wel overleven, maar zal kleiner worden doordat er geen voortplanting plaatsvindt.
 2p 4 climax-ecosysteem
 2p 5 D
 6 Voorbeeld van een juist voedselweb:

- 1p De vijf soorten, Nederlandse en/of Latijnse namen, zijn op een juiste wijze opgenomen in een voedselweb.
 1p De getekende pijlen staan in de juiste richting.
Opmerking: als de leerling andere soorten of abiotische factoren opneemt in het voedselweb, 1 scorepunt in mindering brengen.
 2p 7 E
 2p 8 A
 2p 9 de letters A (1p) en B (1p)
 2p 10 C
 1p 11 2 ouders + 3,5 jongen vlogen naar Nederland, dus 3,5/5,5 is de verhouding jong/totaal.
 1p $3,5/5,5 \times 200.000 = 127.000$ jonge ganzen.
Max. 2 p.
 2p 12 D
 2p 13 A
 14 Het antwoord dient de notie te bevatten dat:
 1p - de opgenomen P in de voortplantingsperiode in de Biesbosch onder de behoefte aan P blijft (en aan de Elbe niet)
 1p - de voortplantingsperiode van de bevers in de Biesbosch iets naar voren zou moeten schuiven / de bevers fosfor (P) uit andere planten moeten opnemen / de bevers een langere eettijd per dag moeten nemen.
 2p 15 A
 2p 16 D
 2p 17 E
 1p 18 Voorbeelden van juiste antwoorden:
 – bevolkingstoename

- de veranderde wijze van leven (industriële productie, chemische en technische ontwikkeling, grootschalige landbouw, veranderde infrastructuur en welvaartsgroei)

1p **19** Voorbeelden van juist antwoorden:

- Doordat de omzetting (van N_2 in ammonium en nitraat) via knolletjesbacteriën geleidelijk gebeurt, is er minder risico op uitspoeling van meststoffen.
- De productie en distributie van kunstmest kost meer energie dan het gebruik van groenbemesters.
- Er is minder kans op overbemesting, die eutrofiëring van oppervlaktewater kan veroorzaken.

1p **20** De dode algen worden afgebroken door bacteriën.

1p Dat afbraakproces kost veel zuurstof, de vissen stikken.

Max. 2 p.

2p **21** B

1p **22** als die soort uit Nederland is verdwenen of dreigt te verdwijnen

Mogelijke normering (cesuur 60%)

De leerling kan maximaal 38 punten behalen.

Cijfer = $1 + (\text{score} \times 9) / \text{aantal te behalen punten}$